

ชื่อผลงานวิจัย	การใช้กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ “แบบร่วมมือ” ในการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชี ต้นทุน 2 ของนักศึกษาระดับชั้น ปวส.2 สาขาการบัญชี
ชื่อผู้วิจัย	นางทัศนีย์ บรรลือพรศักดิ์
ตำแหน่ง	ครูประจำ
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี สาขาการบัญชี (บช.บ.)
สถานศึกษาที่ติดต่อ	วิทยาลัยเทคโนโลยีวานิชบริหารธุรกิจ เลขที่ 41/1 หมู่ 14 ต.บางม่วง อ. บางใหญ่ จ. นนทบุรี โทรศัพท์ที่ทำงาน 02-9247601-5 ต่อ 604 โทรศัพท์มือถือ 08-4384-2709 E-mail : Nonglekzii @ hotmail.com
ปีที่ทำวิจัยเสร็จ	ปีการศึกษา 2556
ประเภทงานวิจัย	วิจัยการเรียนการสอน (ชั้นเรียน)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษา โดยการใช้กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ “แบบร่วมมือ” กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 วิทยาลัยเทคโนโลยีวานิชบริหารธุรกิจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แผนการจัดการเรียนรู้วิชาการบัญชีต้นทุน 2 และข้อสอบระหว่างภาคครั้งที่ 1 (ใช้ข้อสอบนี้ในการทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียน) ใช้เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าเฉลี่ย และ ร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

จากการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน นักศึกษาทุกคนมีคะแนนดีขึ้นทั้งชั้นเรียน โดยนักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนได้ 7.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 46.67 ของคะแนนเต็ม ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนได้ 11.80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.67 ของคะแนนเต็ม ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 4.80 คะแนน แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น สามารถวิเคราะห์ประเด็นคำถามได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ช่วยให้นักศึกษามีโอกาสคิด แสดงออก และแสดงความคิดเห็น ช่วยกันคิดทุกคน ทำให้เกิดการระดมความคิด มีโอกาสช่วยเหลือกัน เช่น นักศึกษาที่เก่งช่วยนักศึกษาที่ไม่เก่ง เกิดความภาคภูมิใจ ทั้งยังช่วยส่งเสริมทักษะทางสังคม เช่น การอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อีกทั้งส่งเสริมทักษะการสื่อสาร สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

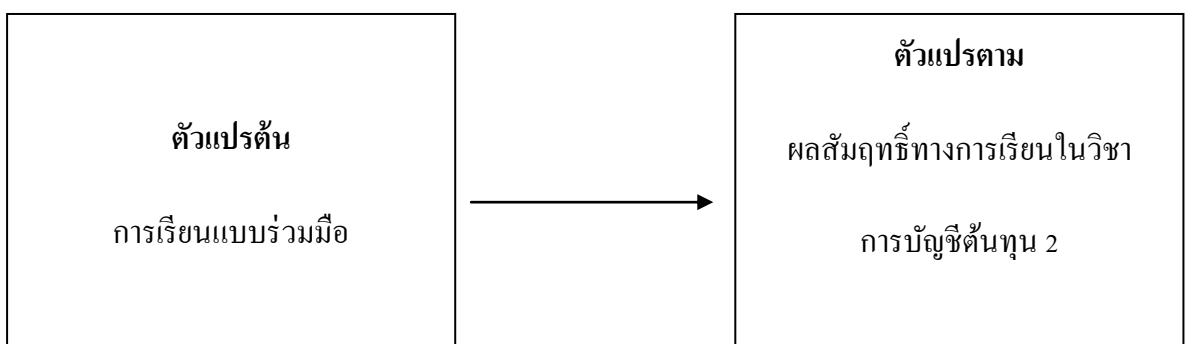
นักศึกษาของวิทยาลัยฯ หลากๆ คน มีความรู้สึกว่าการบัญชีต้นทุน 2 เป็นวิชาที่มีความยากต่อการทำความเข้าใจ และยากที่จะนำไปประยุกต์ใช้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าจากการวิจัยของภาคเรียนที่ 1/2555 เรื่อง การใช้กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ “แบบร่วมมือ” ในการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วนของนักเรียนระดับชั้น ปวช.3 สาขางานการบัญชีที่ผ่านมานั้นประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำวิธีการเรียนแบบร่วมมือมาใช้กับรายวิชาในระดับ ปวส.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น จะได้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ความแตกต่างระหว่างบุคคลส่งผลให้ผู้เรียนมีวิธีการของตนเอง อันเกิดจากสภาวะแวดล้อม บุคลิกภาพ อารมณ์และสังคมของแต่ละบุคคล สิ่งที่ผู้เรียนได้รับการถ่ายทอดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่องทั้งในห้องเรียนและในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง การเรียนรู้แบบลึกจะทำให้เข้าใจได้ละเอียดและระลึกถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้มากส่งผลให้เกิดความคิดที่จะเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ “แบบร่วมมือ” มาช่วยในการแก้ปัญหา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ใน วิชาการบัญชีต้นทุน 2 ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีวานิชบริหารธุรกิจ โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ “แบบร่วมมือ”
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักศึกษาจากการเรียนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ “แบบร่วมมือ”
3. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้การปรับตัว และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นการเตรียมความพร้อม เพื่อทำงานในอนาคตต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักศึกษาจากการใช้กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ “แบบร่วมมือ”
2. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น และสามารถเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานในอนาคตต่อไป
3. เป็นแนวสำหรับผู้สอนในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือผลการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้หรือทักษะที่ได้จากการเรียนรู้ ในรายวิชาการบัญชีต้นทุน 2 วัดโดยการนำคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบกัน

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม ทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่าสมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี

แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นแนวความคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีบทบาทมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ โดยการลงมือกระทำ ปฏิบัติแก้ปัญหา หรือ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยยึดความสนใจ ความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง และนำความรู้ไปใช้เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้ ตลอดจนเน้นกระบวนการการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน ผู้เรียนจะมีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง จะเรียนอย่างมีความสุขมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ มีจิตใจที่สดชื่นแจ่มใสในระหว่างดำเนินกิจกรรม

ก. จุดมุ่งหมายของการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถต่างๆ ตามความสามารถของตน
3. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือกระทำ ปฏิบัติหรือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
4. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจความสามารถของตนเอง
5. เพื่อให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงการเรียนรู้กับสภาพชีวิตประจำวัน
6. เพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้กับเพื่อนๆ

ข. ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

1. จัดตามความสนใจ ความสามารถ ตั้งแต่การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ และการประเมินผล
2. จัดให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรม ปฏิบัติ แก้ปัญหาหรือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากสื่อเพื่อน และครู
3. จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะต่างๆ เช่น ทักษะทางการคิดวิเคราะห์ การสังเกต การทดลองค้นคว้า การจดบันทึกตลอดจนการสังเคราะห์การสรุปข้อความรู้ต่างๆ ของตนเอง
4. จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
5. จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดกับเพื่อนๆ จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ

ค. ประเภทของการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ก. การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem Base Learning)

เป็นการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนระบุปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ ผู้เรียนจะคิดวิเคราะห์ปัญหา ตั้งสมมุติฐานอันเป็นที่มาของปัญหา และหาทางทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผู้เรียนจะต้องมีความรู้พื้นฐานที่จะเรียนรู้เนื้อหาต่างๆ มาก่อน เพื่อจะสามารถเรียนรู้เนื้อหาใหม่ โดยกระบวนการใช้ปัญหาเป็นหลักได้ หากพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนไม่เพียงพอ จะต้องค้นคว้าหา

ความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ในการดำเนินการสอนครูจะต้องนำปัญหาที่เป็นความจริงมาเขียนเป็น Case หรือสถานการณ์ให้ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ทำความเข้าใจกับศัพท์บางคำ หรือแนวคิดบางอย่างในสถานการณ์นั้นๆ
2. ระบุประเด็นปัญหาจากสถานการณ์
3. วิเคราะห์ประเด็นปัญหา
4. ตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับปัญหานั้นๆ
5. ทดสอบสมมุติฐานและจัดลำดับความสำคัญ
6. กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้
7. รวบรวมข้อมูล ข่าวสาร และความรู้จากแหล่งต่างๆ ด้วยตนเอง
8. สังเคราะห์ข้อมูลใหม่ที่ได้ พร้อมทั้งทดสอบ
9. สรุปผลการเรียนรู้และหลักการที่ได้จากการศึกษาปัญหา

กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก มีลักษณะที่สำคัญ คือ ผู้เรียนจะได้เรียนด้วยกันเป็นกลุ่มๆ ประมาณ 6 – 8 คน มีการอภิปรายและค้นคว้าหาความรู้ด้วยกัน มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื้อหาสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้นั้น จะเป็นเนื้อหาที่เกิดจากการบูรณาการเนื้อหาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาที่กำหนดคนนั้นอย่างชัดเจน

ข. การสอนแบบนิรมิตวิทยา (Constructivism)

เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง โดยมีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว การสร้างองค์ความรู้ใหม่ของผู้เรียน อาจได้จากการดำเนินกิจกรรมการสอนที่ให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้า ทดลองระดมสมอง ศึกษาในความรู้ ฯลฯ การตรวจสอบองค์ความรู้ใหม่ทำให้ได้ทั้งการตรวจสอบกันเอง ในระหว่างกลุ่มผู้เรียน ครูจะเป็นผู้ที่ช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความรู้ใหม่ให้ถูกต้อง

ลำดับขั้นตอนการสอนตามแนวความคิด Constructivism

รายละเอียดของการดำเนินการสอนตามรูปแบบมีดังนี้

1. ครูบอกให้ผู้เรียนทราบถึงเนื้อหาที่จะเรียน
2. ครูให้ผู้เรียนระดมพลังสมองแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน
3. ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน
4. ครูให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ที่สร้างขึ้นมาใช้ในสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้
5. ครูให้ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนครั้งนี้

ค. การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด (Concept Attainment)

เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนทราบถึงคุณลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยสามารถระบุลักษณะเด่น ลักษณะรองของสิ่งนั้น ๆ ได้ สามารถนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้ ขั้นตอนการสอนมีดังนี้

1. ครูจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการนำเสนอเหตุการณ์รายละเอียดของสิ่ง
นั้น

2. ครูให้ผู้เรียนระบุลักษณะเด่น ลักษณะรองของสิ่งที่ได้สังเกตและให้ผู้เรียนหาลักษณะที่
เหมือนกัน ลักษณะที่แตกต่างกัน

3. ครูให้ผู้เรียนสรุปลักษณะสำคัญที่สังเกตได้พร้อมให้ชื่อของสิ่งนั้น

4. ครูตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนและความเป็นไปได้ ความเหมาะสมของชื่อความคิด
รวบยอดนั้น

5. ครูกำหนดสถานการณ์ใหม่ให้ผู้เรียนได้นำความคิดรวบยอดที่เกิดขึ้นไปใช้

ง. การสอนแบบร่วมมือประสานใจ (Co-Operative Learning)

เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และประสานงานกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียน

ลักษณะของการจัดการเรียนการสอน

1. จัดชั้นเรียนโดยการแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 2-6 คน โดยจัดคละกัน
ตามความสามารถทางการเรียนมีทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน

2. ผู้เรียนจะต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและรับผิดชอบการเรียนรู้ของเพื่อน ๆ
ภายในกลุ่มของตนเองด้วย

3. สมาชิกทุกคนในกลุ่ม จะต้องร่วมมือในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ โดยสนับสนุน
ยอมรับ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้สมาชิกทุกคนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด

รูปแบบกิจกรรมการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือประสานใจ

1. Match Mind

2. Pairs-Check

3. Tree-Step Interview

4. Think-Pair Share

5. Team-Word Webbing

6. Round table

7. Partners

8. Jigsaw

จ. การสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical
Thinking)

เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการใช้ความคิด
พิจารณาตัดสินเรื่องราวปัญหาข้อสงสัยต่าง ๆ อย่างรอบคอบ และมีเหตุผล ครูจะเป็นผู้นำเสนอ
ปัญหาและดูแลให้คำแนะนำในการทำกิจกรรมของผู้เรียน กิจกรรมการสอนจะเริ่มจากปัญหาที่

สอดคล้องกับวุฒิภาวะและประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งช่วยผู้เรียนในห้อยากศึกษา ผู้เรียนจะรู้สึกว่ามีคำตอบหรือคำตอบมีแต่ไม่เพียงพอ ผู้เรียนต้องมีการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และใช้กระบวนการคิดอย่างหลากหลายรวมทั้งวิเคราะห์ให้ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล และเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเพื่อเลือกคำตอบที่เหมาะสมที่สุดกับปัญหาที่นำมาใช้ในบทเรียน

ขั้นตอนการสอนมีดังนี้

1. ครูนำเสนอปัญหาซึ่งเป็นคำถามที่เร้าให้ผู้เรียนเกิดความคิด ผู้เรียนตอบคำถามของครู โดยให้คำตอบที่หลากหลาย
2. ครูให้ผู้เรียนช่วยกันหาคำตอบที่เป็นไปได้มากที่สุดโดยการอภิปรายร่วมกัน หรือให้ค้นคว้าจากแหล่งความรู้เท่าที่มีอยู่
3. ครูให้ผู้เรียนช่วยกันคัดเลือกคำตอบที่ตรงกับประเด็นปัญหา
4. ครูให้ผู้เรียนสรุปคำตอบที่เด่นชัดที่สุด

ง. การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลตามแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จะนิยมใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพแท้จริงในห้องเรียน (Authentic Assessment) ทั้งนี้เนื่องจากการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงในห้องเรียน จะเป็นการวัดและประเมินผลที่บอกถึงระดับความรู้ความสามารถที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน อันเนื่องมาจากการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจนกระทั่งได้ชิ้นงานในรูปแบบหนึ่งออกมาในตอนสุดท้าย เทคนิคที่นิยมใช้ตามแนว A.A ได้แก่การใช้ Portfolio การใช้แบบทดสอบความสามารถจริง (Authentic Test) การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสัมภาษณ์ เป็นต้น

จ. บทบาทของครูตามแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

บทบาทของครูตามแนวการสอนนี้ จะเปลี่ยนไปจากเดิม โดยมีบทบาทใหม่ ดังนี้

1. เป็นผู้จัดการ (Manager) เป็นผู้กำหนดบทบาทให้ผู้เรียนทุกคน ได้มีส่วนร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน
2. เป็นผู้ช่วยเหลือและแหล่งความรู้ (Helper and resource) เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการในยามที่ผู้เรียนต้องการ อันจะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพ
3. เป็นผู้สนับสนุนกระบวนการเรียนการสอน ให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้านสื่ออุปกรณ์ คำแนะนำ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำเนินกิจกรรมไปได้อย่างราบรื่น
4. เป็นผู้ติดตามตรวจสอบ คอยตรวจสอบกระบวนการทำงาน ผลงานของผู้เรียน รวมทั้งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

ฉ. บทบาทของผู้เรียนตามแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

1. เป็นผู้ลงมือกระทำ ผู้เรียนจะต้องดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูจัดเตรียมให้ด้วยตนเอง เพื่อผลในการเรียนรู้

2. เป็นผู้มีส่วนร่วม ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน
3. เป็นสมาชิกของกลุ่มผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็น สร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียนอื่น ๆ ในกลุ่มเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
4. เป็นผู้ประเมิน ผู้เรียนจะต้องคอยตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยการประเมินผลด้วยตัวเอง และผู้เรียนในกลุ่มเป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550 : 121) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือหรือแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถต่างกัน ได้ร่วมมือกันทำงานกลุ่มด้วยความตั้งใจและเต็มใจรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ในกลุ่มของตน ทำให้งานของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายของงานได้

จินตนา ปั่นทวงศ์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด ทักษะทางภาษา และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และพัฒนากระบวนการคิด และทักษะทางภาษา และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดเป็นรูปธรรม เกิดทักษะการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน ผู้เรียนมีทักษะด้านต่างๆ ดีขึ้น

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร	นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 ห้อง กบ.2/1 และ กบ.2/2 วิทยาลัยเทคโนโลยีวานิชบริหารธุรกิจ
กลุ่มตัวอย่าง	นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 ห้อง กบ.2/1 และ กบ.2/2 วิทยาลัยเทคโนโลยีวานิชบริหารธุรกิจ จำนวน 10 คน
ตัวแปรที่ศึกษา	ตัวแปรอิสระ การเรียนแบบร่วมมือ ตัวแปรตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการบัญชีต้นทุน 2

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาการบัญชีต้นทุน 2
2. ข้อสอบระหว่างภาคครั้งที่ 1 (ใช้ข้อสอบนี้ในการทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียน)

การรวบรวมข้อมูล

1. ผู้สอนจัดการเรียนการสอนแบบอธิบาย และบรรยายไปตามเนื้อหา และมีการฝึกให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท
2. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยใช้ข้อสอบระหว่างภาคครั้งที่ 1 เรื่อง การจัดทำรายงานต้นทุนการผลิต
3. ผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ “แบบร่วมมือ” โดยใช้ให้ครบทั้ง 4 วิธี ได้แก่

1. การพูดเป็นคู่ (rally robin)
2. การเขียนเป็นคู่ (rally table)
3. คิดเดี่ยว-คิดคู่-ร่วมกันคิด (think-pair-share)
4. อภิปรายเป็นคู่ (pair discussion)
4. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ก็คือข้อสอบระหว่างภาคครั้งที่ 1 (ชุดเดิม)
5. เปรียบเทียบผลการสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนแล้วนำมาสรุปผล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน
2. ร้อยละ (Percentage) เป็นค่าที่ใช้ในการคำนวณอัตราร้อยละของคะแนนก่อนเรียน และคะแนนหลังเรียนของจำนวนนักเรียนทั้งหมด 10 คน
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นค่าการกระจายตัวของคะแนนสอบก่อนเรียน และคะแนนสอบหลังเรียน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) หรือเรียกว่าค่ากลางเลขคณิต ค่าเฉลี่ย ค่ามัชฌิมเลขคณิต จากสูตรต่อไปนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนก่อนเรียน หรือหลังเรียนของกลุ่มทดลอง

N แทน จำนวนนักศึกษาในกลุ่มทดลอง

2. ร้อยละ (Percentage) เป็นค่าที่ใช้ในการคำนวณอัตราร้อยละของคะแนนก่อนเรียน และคะแนนหลังเรียนของจำนวนนักเรียนทั้งหมด 10 คน จากสูตรต่อไปนี้

$$P = \frac{\bar{X}}{S} \times 100$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน หรือหลังเรียน

S แทน คะแนนเต็ม

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นค่าการกระจายตัวของคะแนนสอบก่อนเรียน และคะแนนสอบหลังเรียน จากสูตรต่อไปนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{(x - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ X แทน คะแนนสอบของนักศึกษาก่อนเรียน หรือหลังเรียน

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนเรียน หรือหลังเรียน

n แทน จำนวนนักศึกษาในกลุ่มทดลอง

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลคะแนนการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาแต่ละคน โดยการหาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการสอบ
2. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษา จากบันทึกผลการเรียนการสอนในแผนการสอนล่วงหน้าของแต่ละสัปดาห์

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

ลำดับ	ผลคะแนนก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 15 คะแนน)	ผลคะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 15 คะแนน)	ผลต่างของคะแนน
1.	6	10	+4
2.	9	14	+5
3.	9	13	+4
4.	8	12	+4
5.	5	11	+6
6.	5	10	+5
7.	8	13	+5
8.	7	12	+5
9.	4	9	+5
10.	9	14	+5

จากตารางนี้ จะเห็นว่านักศึกษามีคะแนนสอบหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียนทุกคน แสดงว่าหลังการใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือ นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น

ตารางที่ 2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสอบก่อนเรียน

ลำดับ	X	\bar{X}	$X-\bar{X}$	$(X-\bar{X})^2$
1.	6	7	-1	1
2.	9	7	2	4
3.	9	7	2	4
4.	8	7	1	1
5.	5	7	-2	4
6.	5	7	-2	4
7.	8	7	1	1
8.	7	7	0	0
9.	4	7	-3	9
10.	9	7	2	4
				32

ตารางที่ 3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสอบหลังเรียน

ลำดับ	X	\bar{X}	$X-\bar{X}$	$(X-\bar{X})^2$
1.	10	11.8	-1.8	3.24
2.	14	11.8	2.2	4.84
3.	13	11.8	1.2	1.44
4.	12	11.8	0.2	0.04
5.	11	11.8	-0.8	0.64
6.	10	11.8	-1.8	3.24
7.	13	11.8	1.2	1.44
8.	12	11.8	0.2	0.04
9.	9	11.8	-2.8	7.84
10.	14	11.8	2.2	4.84
				27.6

ตารางที่ 4 ทดสอบคะแนนความต่างระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน

คะแนน	Mean	N	Std. Deviation
ก่อนเรียน	7	10	1.88
หลังเรียน	11.8	10	1.75

จากตารางนี้ ค่าการกระจายของข้อมูลของคะแนนสอบหลังเรียนมีน้อยกว่าค่าการกระจายข้อมูลของคะแนนสอบก่อนเรียน แสดงว่า นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนการสอนมากขึ้น

บทที่ 5 สรุป อภิปราย ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลของนักศึกษา ปวส. 2 สาขาการบัญชีในการเรียนวิชาการบัญชีต้นทุน 2 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2556 ปรากฏผลดังนี้

คะแนนสอบของนักศึกษาก่อนการเรียน โดยการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ มาเปรียบเทียบกับคะแนนสอบหลังจากการเรียน โดยการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ปรากฏว่าผลคะแนนของนักศึกษาทั้งชั้นสูงขึ้นทุกคน

1. ค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนได้ 7.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 46.67 ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนได้ 11.80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.67 ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 4.80 คะแนน
2. คะแนนสอบก่อนเรียนมีการกระจายของข้อมูลมากกว่าคะแนนสอบหลังเรียน แสดงว่านักศึกษามีความเข้าใจในการเรียนการสอนมากขึ้น
3. นักศึกษาส่วนใหญ่ตั้งใจเรียนและมีความพยายามที่จะสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา กระบวนการทางสังคม ให้นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนตลอดจน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า การใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และจำสิ่งต่างๆ ที่มีความหมายกับตัวเองได้ เพราะเป็นการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการมากกว่าการกระตุ้นให้เรียนรู้ ความลึกของกระบวนการเรียนรู้เป็นความละเอียดของกระบวนการ การเรียนรู้แบบลึกจะทำให้เข้าใจได้ละเอียด ส่งผลให้เกิดความคิดที่จะเรียนรู้ โดยผู้สอนได้ใช้ข้อสอบระหว่างภาคครั้งที่ 1 (ชุดเดิม) มาเป็นแบบทดสอบหลังจากการใช้กระบวนการนี้เนื่องจากเนื้อหาของข้อสอบเป็นเรื่องของความเข้าใจในกระบวนการทำ ไม่ได้เป็นข้อสอบที่ใช้ความจำอย่างเดียว ดังนั้นการใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบร่วมมือทำให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น สามารถวิเคราะห์ประเด็นคำถามได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ช่วยให้นักศึกษามีโอกาสคิด แสดงออก และแสดงความเห็น ช่วยกันคิดทุกคน ทำให้เกิดการระดมความคิด มีโอกาสช่วยเหลือกัน เช่น นักศึกษาที่เก่งช่วยนักศึกษาที่ไม่เก่ง เกิดความภาคภูมิใจ ทั้งยังช่วยส่งเสริมทักษะทางสังคม เช่น การอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจ

กันและกัน เอื้อเพื่อเอื้อแก่ อีกทั้งเสริมทักษะการสื่อสาร สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากเป็นกระบวนการเรียนการสอนแบบจับคู่ อาจเกิดเสียงดังรบกวนต่อกัน ดังนั้นผู้สอนควรควบคุมดูแลอย่างดี
2. นักศึกษาบางคนอาจไม่กล้าพูด ไม่กล้าคิด ไม่กล้าทำ เพราะคิดว่าตนเองไม่มีความสามารถพอ ผู้สอนต้องคอยให้แรงเสริมและให้กำลังใจกับนักศึกษา และพยายามเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมกับเพื่อนให้ได้มากที่สุด
3. ควรมีการทดลองเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบร่วมมือ กับวิธีการสอนโดยใช้เทคนิคอื่น โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วนำผลการเรียนมาเปรียบเทียบกัน แต่เนื่องจากวิชานี้มีผู้เรียน 10 คน เมื่อจับคู่แล้วจะได้ 5 คู่ ผู้สอนจึงใช้วิธีเดียว โดยไม่ได้เปรียบเทียบ

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. ส่งผลงานวิจัยไปแลกเปลี่ยนกับสถานศึกษาอื่น
2. นำงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- จินตนา ปั่นทวงศ์. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนากระบวนการคิด ทักษะทางภาษา และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน,งานวิจัย; โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏ เชียงใหม่. 2547.
- ทศนา แคมณี. 2552. **ศาสตร์การสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2545. **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.
- ปียวิท เจนกิจจาไพบุลย์. 2540. **เรียนรู้การสร้าง โฮมเพจด้วย HTML**. กรุงเทพฯ : วิทยาศาสตร์.
- วสันต์ อดิศักดิ์. 2546. "WebQuest : การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางบน World Wide Web", วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ : 52-61.
- วัฒนา ระงับทุกข์. 2545. **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ. 2544. **การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการประเมินตามสภาพจริง**. เชียงใหม่ : เชียงใหม่เดอะ โนเลกจ์เซิตเตอร์.
- (2544). **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. หน้า 192-310. กรุงเทพฯ. : เอ็มพันธ์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). **หลักการสอน**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.